

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— április 17.

(Gyomlálnak.) A debreceni kir. törvényszék birái tiltakoznak az ellen, hogy ók Szűcs Miklós törvényszéki elnök és a kir. ügyészség mezejéről Ökörmezőre áthelyezendő dr. Várady Sándor ellen mozgalmat indítottak volna. El is hisszük nekik. Hiszen Polónyi Géza igazságügyminiszter nélkülök is tud gyomlálni.

(Olasz barátság.) Szövetségesünk, Olaszország három hadtestet küldött az osztrák határra. Mintha ez a hadművelet kissé siettette volna a magyar alkotmány helyreállítását. Ez esetben pedig mi még várhatunk volna a béküléssel. Mert Ausztriának az az érdeke, hogy valami újabb Königrée előtt egyezkedjék a magyarokkal, nekünk ellenben Königrée után szokott előnyösebbre válni a helyzetünk.

(A három fakir.) A fakírok eltemetik magukat s mindaddig alszanak, a míg az ébredésük ideje el nem következik. A magyar politika fakirjai, gróf Tisza István és báró Bánffy Dezső ugyanerre határozták el magukat A nemzet ébredése őket aivásra kárhóztatja, majd fölébrednek, mikor a nemzeti öntudat ismét elalszik.

A választások.

— április 17.

Ő felsége, a király, ha jól emlékszem, egyik audiencián kinyilatkoztatá az elmúlt viharos kihallgatások alkalmából: „ha „engedményt“ akarok tenni a magyar nemzetnek, inkább tessen az a magam jó szántából, mint a követelések sulya alatt.“ Ki kételkednék egy király, egy öreg ember szavainak komolyságában. Tehát engedményeket is kaptunk akkor, ép úgy, mint más természetű ígéretet. Ez utóbbi nem vált be, mert a magyar a mérhetetlen nyomor és szenvedés elé férfias daccal kifeszíté mellét és a most elpárolgott előle. Az engedményekről eddig szó sem volt; mert még nem érkezett el az ideje annak, hogy a király jó szántából adhassa.

Ezeket a körülményeket a magyar

nemzetnek kell megteremtenie. Mert az a jó szándék csak olyan jó szándék, a melyet a körülmények határoznak meg. Hisz a király eddig is megadhatta volna az engedményeket, midőn a koalíciónak már nem állott hatalmában követelni. De melyek volnának azok a körülmények, melyek e jó szándék eljövételét meggátolnák? Előre is megmondhatom, azok, ha a nemzet a mai választásoknál csak a legkisebb ingadozást mutatna is. Mint egy embernek, kell a nemzetnek tömörülnie azon eszmék és követelmények zászlói alá, amelyeket ezen „engedmények“ takarnak. Ha a király látni fogja, hogy azokat a követeléseket, a melyeket eddigi tanácsosai jogtalanoknak, a királyi hatalom megrontóinak tüntettek fel, a melyektől a király már eleve fázt, a nemzet jogosan, méltóságosan, magához méltóan a Felsőség elé tárja azzal, hogy csak olyan követeket küld a Háza, akik ezen követeléseknek megtestesülései, akkor bizonyára gondolkozóba esik a király, befogja látni a nemzet igazát, méltányolni jogát a létezéshez, szívós ragaszkodását ősi alkotmányához s jó szántából adja meg azon engedményeket. Mert a legerősebb hatalom s legszelidebb, de leggyőzedelmesebb erőszak a jog és igazság hatalma és ereje. Most a nemzetem áll, ragadja meg a felkinált eszközt. Ez a legelső halom ama újabb, dicsőbb s győzedelmesebb harcban. Ha ezt az uralkodó pontot elfoglalta a magyarság, akkor uralni fogja az egész csatateret. És nem lehetetlen, hogy ez oly haterteri pont lesz, amely után elkövetkezik a mai fegyverszünet után az igazi, a tartós, az áldásos béke; a győzelem békéje. Győzelemé, a melyet a nemzet önmaga méltóságával szerzett, a király pedig jószántából adott, nyújtott a nemzetnek, mint kivívott s kiérdemelt bajnoki jutalmat.

Fel tehát véreim, mozduljon a magyar társadalom. Jól értse, érezze át mindenki, hogy e választásoknál válságos pontra jutott a nemzet; történelmi napokat élünk ebben a harcban, amelyet a maga igazáért, jogáért, emberi méltóságáért, alkotmányáért s szabadságáért viv a nemzet. Ha ez elveszett, elveszett minden, ha ezt meg

nyertük, oly hadállásba jutottunk, a honnan — megvetve rajta lábunkat — uralkodunk az egész harcmező felett. Tulipános, háromszínű zászló alatt a független s önálló nemzetért szálljon harcba minden polgár s adja le szavazatát abban a tudatban, hogy ezzel egy porszem, egy követ tett a megújuló Magyarország emelkedő épületének falaihoz. Minél méltóságosabban, minél szebben vonul fel a nemzet a választásoknál, annál inkább érik a királyi jószándék, amely megvalósítja a magyar nemzet álmát. Járjon itt is a mi városunk, megyénk jó példával elől. Egyhangu legyen mindenütt a választás, ne engedje még csak rejtetni sem, hogy volna magyar ember, aki nem ragaszkodik hazája jogos kívánságainak minél előbb s minél inkább való érvényesüléséhez, erre inti, erre kényszeríti Debrecen és a hajduk megyéjét multja, jelleme s hivatása. E harcban pedig tulipán legyen a jelvény, a végső győzelem, a teljes szabadság, ez ősi alkotmány megingathatatlan szilárdsága a cél.

Dr. M. L.

politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 17.

Az ünnepek csöndben multak el. Mi sem zavarta a husvétot. A miniszterek egyrésze vidéken volt, másik része hivatalában töltötte az ünnepeket is.

Polónyi Géza igazságügyminiszter tegnap este érkezett vissza Köröskényről, holnap szerdán, pedig Bécsbe utazik, ahol a királynak egy egész serag kinevezéséről tesz előterjesztést.

Ezek között a kinevezések között van Oberschall Adolfnak előléptetése a Kuria elnökvé, ez befejezett dolog eddig és csak a felség jóváhagyása szükséges csupán.

(Apponyi beköszöntője.)

A miniszterek közül Apponyi Albert gróf még nem vette át véglegesen hivatalát. Ez holnap esik meg, beköszöntő keretében. Apponyi Albert gróf kultuszminiszter e hét derekán vagy végén szintén Bécsbe utazik,

Sirolin

Ezzel az érvényes és a testőrt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona

abból a végből, hogy a tárcájához tartozó államtitkár személyére nézve előterjesztést tegyen a felségnek.

(Az új főispánok.)

A főispáni kinevezéseket a hivatalos lap holnapi, szerdai száma közli. Ez most már bizonyos. A felség, így szólunk erről való értesüléseink, minden kifogás nélkül hozzájárult a kormánynak előterjesztéseire és így aztán holnapután egész sor új ember lép a magyar adminisztráció élére. — A választások lezajlásáig nem lesz új főispán kinevezve, a választások után azonban egész sereg ember cserélnek ki.

(Magyar behívó-jegyek.)

A hadügyminiszter rendeletet intézett a magyarországi hadtestparancsnokságokhoz, mely szerint kötelesek a paritás elvének megfelelőleg ezentúl német-szövegű katonai behívó-jegyek helyett magyar nyelvűeket használni és a behívottak neveit magyarul kiírni.

(A horvátok Kossuthoz.)

A spalatói dalmáciai horvát pártok vezetői tegnapi gyülésükből kifolyólag táviratban üdvözölték Kossuth-ot.

(A hadsereg és a kormány.)

A budapesti helyőrség tábornokikara ma délután Üxküll-Ghyllenband hadtestparancsnok vezetésével tisztelt Wekerle Sándor miniszterelnöknel.

(Minisztertanács.)

Ma délután a kormány valmennyi tagjának részvételével, a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt.

(A király Budapesten.)

Bécsi jelentés szerint a király májusban Budapestre jön, hogy az országgyűlést 21-én ünnepélyes trónbeszéddel megnyissa. Ezen alkalomból udvari ünnepélyek is lesznek. A király hosszabb ideig marad Budapesten.

(Pestmegye jólléti bizottsága)

Pestmegye felosztott jólléti bizottsága ma Prónay Dezső báró elnöklésével ülésezett és megvitatta a holnapi rendkívüli nagygyűlés tárgyait.

Városi közgyűlés.

— április 17.

Debrecen város köztörvényhatósági bizottsága e hó 20 dikán, pénteken délután 3 órakor, a városháza közgyűlési termében, rendes közgyűlést tart.

Tárgyak:

1. M. kir. miniszterelnök leirata az újonnan alakított minisztérium kinevezéséről.
2. Belügyminiszteri rendelet a városi közközház alapszabályzatának jóváhagyása tárgyában; ezzel együtt a városi tanács bemutatja a közközháznak a belügyminisztérium által kívánt módosításokkal ellátott házrendét és utasítását.

3. Tanácsi előterjesztés a „Pipagödrök“ nevezetű tagbirtok nyilvános árverésen eladása iránt.

4. Ugyanaz a gazdasági tanácsot által birt 200 hold föld haszonbérletének meghosszabbítása iránt.

5. Ugyanaz a Kovács Péter és Társa guti kaszáló haszonbérlet szerződésének meghosszabbítása iránt.

6. A gyámpénztárt vizsgáló küldöttség megalakítása.

7. Tanácsi előterjesztés a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányában a tisztifőügyész helyettesítéséről. (1876 VI. t.-cz. 55. §.)

8. Ugyanaz a sertés fogyasztás ügyére vonatkozólag.

9. A városi tanács betérjeszté a villamos-telep berendezése tárgyában beérkezett póttájélatok felett hozott határozatát s az az ellen a Ganz és Társa cég által beadott felelőszót.

10. A délmagyarországi közművelődési egyesület megkeresése alapítványtétel iránt.

11. Az alkoholelles kongresszus megkeresése az országgyűléshez és a kormányhoz az alkoholizmus terjedésének korlátozása végett felirat intézése iránt.

12. A városi szegényházi élmezőnek kérelme az élmezősi árak felemelése iránt.

13. Pap Lajos ipariskolai szolgának kérvénye fizetésének rendezése iránt.

14. Jolsvay Imrénének felelőszó iránti kérvényét elutasító tanácsi határozat ellen.

15. Ehrlich József községi kötelékbe felvétele iránti kérvénye.

16. Özv. Szobotka Vencelné felelőszó, nyugdíj-igényét megtagadó tanácsi intézkedés ellen.

17. Tóth János vágóhídi szolga felelőszó, nyugdíj-jogosultsága elvesztését kimondó tanácsi határozat ellen.

18. Özv. Zöld Mihályné kérelme József fiának neveltetési segélye meghosszabbítása iránt.

19. Nyugdíjazás iránti kérvények.

20. Özvegyi segély megállapítása iránti kérelmek.

21. Gyermekeknevelési járulék megállapítása iránti kérelmek.

22. Orvosi oklevél kihirdetése.

Debrecen, 1906 április 16.

Kovács József
polgármester.

A választások.

— április 17.

Szerte az országban teljes erővel megindultak a választási mozgalmak. Bár még teljes két hét választja el a kerületeket az első választási naptól, — mindamelllett már csaknem minden kerületben kialakult a választás képe. Az eredmény alig különbözik majd attól, amelyet a koalált pártok számaránya megkövetel.

Az újabb érkező hírek a következők:

A józsefvárosi 48 as függetlenségi párt vasárnap 15 óra 12 órakor küldöttségileg tisztelt a kerület hivatalos jelöltjénél dr. Nagy Dezsőnél s ez alkalomból a következő távirattal üdvözölték Wekerle Sándort, Andrássy Gyulát, Apponyi Albertet, Darányi Ignácot, Kossuth Ferencet, Polonyi Gézát, Zichy Aladárt, Batthyányi Tivadart és gróf Károlyi Istvánt: A józsefvárosi megalkult 48 as függetlenségi Nagy Dezső párt, a melynek diadalra jutására egyesült a kerület tiszta ellenzékének minden elvű árnyalata. mai összejövetele alkalmából hazafias lelkesedéssel üdvözlő nagyreményteliséggel.

Az üdvözlés az első válasz gróf Károlyi Istvántól érkezett be, a ki a következő táviratban válaszolt: Megtisztelő üdvözlésüket hálásan köszönöm és viszont én is üdvözlöm önöket, hogy egy ily kiváló tehetségű, jellemes, színbecsületes, ügyigaz hazafit nyertek meg jelöltüknek. Károlyi István.

A tapolcai választókerület polgárai tegnap délután fél 4 órakor Forster Elek

Nász.

Derűs hangulat, csapongó játszi jó kedv,
Fényárban úszik mindenik szoba,
Sok vendég van ott fenn az ősi házban,
Kiket elfog a vigalmi láz.
A zene, tánc folyik javában!
És vidám a mennyezői nász . . .

Vőlegényéhez simul a szép menyasszony,
Ragyogó, boldog, tüzes orcával!
Szép szőke feje mirtuszkoszorúzott;
S minden szív úszik nagy örömben . . .
Csagy egy legény a szomorú ott,
S csak egy leánynak hull a könnye!

Szabó István.

Fekete husvét.

A kalendárium már április közepét mutatta, de azért a hideg, csipős szél ép úgy fujdogált, mintha még javában január vagy február volt. Nem akart tavaszodni! S úgy látszott, hogy a természet erői is összehúzódtak arra, hogy e sokat szenvedett, agyongyótrótt magyar hazát még jobban megnyomorgassák.
Szomorú csendes emberek, gyászoló

asszonyok némán rótták utjukat. Bánatos arcifejzésük elárulta, hogy gyászolnak valamit; talán a keresztire feszített megváltót? vagy talán az elveszett hazát?

1850 et irtak . . . A szabadságharc után következett gyászos esztendőek legelése. Keserves husvétja volt akkor a magyaroknak! Legjobb fia elvérzettek a harcmezőn vagy az osztrák rabságban sinylődtek. A szabadságharc hőseit, közlegényi sorban az olasz szabadságharc leigázására rendelte az osztrák katonai bölcsesség.

Hatalmas ur volt még akkor az osztrák, hisz a népek megadással türték átkos uralmát, mely rabigába görnyesztő a szabadságra született nemzeteket.

Sóhaj, panasz hangzott szerte az országban.

A felvidék egy bérektől körülzárt falvában: S . . . ben nagyon szomorú nagyhete volt a falu lakóinak. A férfiak egy része elpusztult a szabadságharcban, a másik pedig a messze idegenben ette a rabság kenyérét.

Az ősi Cserey kuriába is beköszöntött a bubánat. Cserey Vilma, Harányi Miklósné mindig csak az urát várta. Bánatában, keserves egyedüllétben nehezen teltek napjai. Mióta az urát elhurokolták a pribékek, azóta nem tudott vigasztalódni. Egyedüli életője a remény volt, a csodával határos reménység. Azt hitte szegény asszony, hogy a férje

meg tud szabadulni Kufstein várából. Balga hit volt, még balgább remény. Erős köfal zárta el a várt a külvilágtól és az erős falnál még erősebb őrizet tette lehetetlenné a szökést. Hisz' jól értettek ahhoz a hős győzők, hogy a magyarnak igazán börtöne legyen a börtön . . .

Egy derűs, verőfényes májusi napon, amikor még ragyogott a magyar harci eső, Harányi Miklós végigvonult ezredével S . . . en körösztül. Az ismeretség hamar megtörtént s a daliás őrnagy még az indulás előtt megkérte Vilma kezét. Sok idő nem jutott volt a jegybenjárásra és meglehetősen gyorsan a lakodalmat is megtartották. Nagyon sok házasság kötöttett akkor úgy, rövid ismeretség után. Boldog volt mindenki, győztek a magyar fegyverek s a szívek is gyorsabban közeledtek egymáshoz. Senki sem sejtette még akkor, hogy a nagy harcok tragédia lesz a vége. Tragédia, mely megfogja semmisíteni a szép álmokba vetett hitet . . .

Harányi Miklós csak egy pár napig lehetett a feleségével együtt. A mézesheteket megszakította a köteleesség hívó szava. Nem igen volt idő akkor a szerelmeskedésre, mikor az ágyuk zengtek harci dalokat, magyar dicsőségről, magyar szabadságról . . .

Azt hallgatta Harányi Miklós, feleségének szerelmes sutogásai helyett.

Vilma később felkereste az urát a táborban s ott se volt érkezésük a mézes hetek

elnöksével népes értekezletet tartottak és egyhangulag dr. Darányi Ignác földmívelési minisztert jelölték. Az értekezlet határozatát f. hó 19-én nagy küldöttség fogja a miniszter tudomására hozni.

A tenkei választókerület polgársága tegnap tartott népes gyűlésén, a melyen a román falvakból is sokan voltak jelen, Horthy Béla 48-as volt képviselőt egyhangulag jelölték. A románság egy kisebb töredéke nemzetiségi jelöltet akar állítani, de a jelölt személyében nem tudnak megállapodásra jutni.

Bazinban Dömötör Mihály néppárti és dr. Jedlicska pozsonyi káplán nemzetiségi programmal lép fel.

A körmöcbányai függetlenségi párt ma tartotta alakuló értekezletét. Az értekezlet kimondotta, hogy a párt megalakul és jelöltet állít. A jelölt gyűlés holnapután lesz.

A szigetvári függetlenségi párt választói nagygyűlést tartottak, a melyen kimondták nagy lelkesedéssel, hogy Olay Lajost, a párt tántoríthatatlan bajnokát léptetik fel újból, ki tegnap délután tartotta programbeszédét. A nagygyűlés Zeilka tanító indítványára kimondta, hogy sem zászlót, sem semmiféle alkotmányos költséget nem fogadnak el. Olay megválasztatása minden valószínűség szerint egyhangú lesz, mert ellenjelöltje nincs.

Bégaszentgyörgy: A függetlenségi Kardos Somával szemben a nemzetiségi dr. Petrovics Szvetozár és a pártonkívüli Pap Géza lépnek fel.

Mezőkaszony: Fedák István, Hirtenstein Lipót és Máté László függetlenségi programmal és Lónyay Menyhért pártonkívüli programmal lépnek fel.

Kismarton: Bolgár Ferenczel szemben akinek megválasztása bizonyos, Pacher Antal és „nagyémet” programmal lép fel.

Magyarigen: A függetlenségi jelöltek Benádek Dezső és Bihari József, akikkel szemben Jeszenszky Pál alkotmánypárti és Vajda Károly román nemzetiségi próbálkozik.

Ugrán: Merza Márton lép fel függetlenségi programmal.

Rózsahegy: Beniczky Ödön néppárti programmal a koalíció jelöltje.

Keszthelyen: Gróf Batthyány József (függ. párt.)

Abrudbányán: Báró Üchiritz Zsigmond (alk.)

folytatására. A szerelmes asszonyt még az ágyuk bönbölése se tudta elválasztani a férjétől. Szíve azt sugta neki, hogy a vész perceiben az ura mellett legyen. S állta is helyét emberül. Apolta a sebesülteket, lelkesítette a csüggedőket s bátorsága még a férfiaknak is dicsére vált volna.

Később jött az orosz invázió, a harc nagyobb arányokat töltött. Harány Miklós hazaküldte az asszonyt. A hőselekü Vilma csak nagy unszólásra hagyta el a táborát.

Az idők multak. — Harc harcot követett és végtére minden erőmegfeszítésnek dacára is elbukott a magyar ügy. — S hogy a golgotha teljes legyen, jöttek a világosi és aradi napok . . . A fegyverletétel után Harány Miklós állózetben menekült. — Haránya már nem volt, Világosnál minden elveszett és még egyszer, mielőtt elfognák — meg akarta ölelni asszonyát. — Hazament, de vesztére. — Az osztrák kopók egy pár napi otthon tartózkodása után — elfogták. Éjjel, orvul törtek lakába. — Erőszakkal választották el hitvesétől, még a bucsucsokra sem engedték neki időt. — Elhurcolták az örökkön tartó rabságra . . . A hadi törvényeknek nevezett vérebeke életfogytiglani börtönre ítélték. — Bűnöl rótták fel neki, hogy hősiessen harcolt a nemzete ügyéért. Akkorontájt széles Magyarországon sok ily fajta ítéletet hoztak, nem is ment az újságzsámába. Harány Miklóst egy transzport Kufstein várába szállította.

Thék Endre nyílt levele.

— április 17.

Ma reggel megjelent számunkban közöltük azon levél egy részletét, melyet az ipartestületek országos központi bizottságának elnöke Thék Endre budapesti asztalos és zongora-gyáros intézett a debreceni ipartestülethez. Az ipartestület előljárásága örömmel fogadta a hazai iparosság elnökének az első magyar iparosnak lelkesítő sorát és a hozzá intézett válaszában büszkén mutatott rá a debreceni iparpártoló mozgalmakra, amelyekből a debreceni iparosok is készséggel vettek ki részüket. E szerint a debreceni iparosokra nézve bár elkésett Thék Endre buzdító és lelkesítő megkeresése, mégis méltó arra, hogy a debreceni iparosok ismerjék az első hazai iparosnak hazafias gondoskodását.

Az átirat szövegének még nem közölt része itt következik:

Mélyen tisztelt elnökség!

Midőn bátorságot veszek magamnak, hogy önöket alábbi soraimmal felkeressem, teszem ezt azon tényből kifolyólag, hogy iparos társaimat megóvjam azon nem indokoltan szemrehányástól, hogy saját érdekünkben sem közvetve, sem közvetlenül nem tesszünk semmit. Gyűlésezünk, beszélgetünk, politizálunk, azonban tettek dolgában még a magunk érdekében is tétlenek vagyunk s mindent másról várunk. Istentudja zítól.

Munkásaink hatalmas szervezetük által fölükerekedtek s ma holnap a tönk szélére juttatják kis iparosainkat azon közönyből kifolyólag, amely bennünket körül vesz. Pedig ha kellő módon kihasználnánk az ipartestületi szervezetben rejlő erőt, számos üdvös és közhasznú tényezőt lehetne áldásossá tenni. Hiszen a kézműipar terén általánossá vált pangásnak és munka hiánynak mi magunk vagyunk az előidézői, mert elhanyagoljuk a helyi szokásokból eredő azon előnyök fejlesztését, a mely minden időben a közvetlen és sikeres alkalmazása által életetője volt a kézműiparnak.

Mi magyar iparosok magunk is majmoljuk elleneink szokásait idegen ipari termékekkel, ruházzuk önmagunkat és hozzátartozóinkat, sőt mi több még örömmel is alkalmazzuk és melegen ajánljuk megrendelőinknek és ami idegen, szóval elkövetünk mindent, hogy elleneink gyártmányait használják még ott is, hol a magyar ipar terméke elég jó lenne, különösen akkor, ha kellő ha-

zafias szeretettel és ipari tudásunkkal igyekeznénk ékesíteni, hogy a nagyközönség szeretete a magyar munkában gyökeret fogjon s abból a nemzeti munka erői forrása áldásos termő képességű legyen részünkre.

Hazánk legjobb munkásai az ipar terén hontalanokká lesznek azért, mert a megélhetés éltető forrásait elleneink szerzik meg. Földműves emberek testeit idegen ipartermékek fedik, idegen tárgyak veszik őket is körül s így adózik a mi legnagyobb ellenségünknek az osztráknak nemcsak vérrel, de pénzével is. Minden felesleget ők kapnak, mert mi magyar iparosok, akik földműveiseinkkel a legközvetlenebbül érintkezünk, ugyanezt tesszük.

Gyermekeink, feleségeink elleneink szötte, fonta ruhát viselnek, mely átkos tény átragad minden környezetünkre. S ha ez így van, pedig így van, lehet-e csodálkozni, hogy nap-nap után fogy a nemzeti munka szükséglet és a nyomor, melyet nemcsak ellenségünk igyekszik fokozni, hanem mi magunk is fokozunk.

A válság tetőpontjára áll, a nemzet megfosztva a szabadságától, megfosztva attól, hogy reményünk legyen az önálló vám segédelmével az új ipartörvény olyképeni megvalósításához, hogy az lenne némileg segédelmére a honiipar fejlesztésének.

Rajtuk, magyar iparosokon a sor megmutatni, hogy nem halt ki belőlünk a hazafiai kötelesség érzet és hogy a zsarnokság által megfosztott szabadságunk romjaiból fáradtsággal, önmegtartózkodással nem ismerő odaadással válogatjuk ki azon részeket, amelyek segédelmével közre fogunk működni, nemcsak szabadságunk visszaszerzésén, de nemzetünk jobblétének kiépítésén is a munkásság nagy erejével és tudásunk segédelmével.

(Itt következik a ma reggel megjelent részlet.)

NAPI HIREK.

Csokonai és a tulipánt.

— április 17.

A tulipán mozgalom alkalmával ismétlődött az a Magyarországon nem ritka eset, hogy új irányokat tűznek ki, új intézményeket teremtenek, anélkül, hogy régi nyomokon indulnának, hogy történelmi alapokon építenének. Ha a tulipán mozgalom indító egy kissé jobban körültekintettek volna a tulipán-diszítésű magyar ládák és szűrők között, ha egy kissé mélyebben belepillan-

Az ékes német nyelven fogalmazott értesítést röviden azt tartalmazta, hogy a börtönben föllázadt Harány Miklóst néhány társával egyetemben agyonlőtték. A levél mellé egy csomag volt mellékelve, melyben a fogoly láncait küldte emlékül az özvegynek a figyelmes parancsnok.

Vilma csak nézett, csak nézett maga elé . . .

Szólni nem tudott, keze ökölbe szorult s később ráborult a bilincsre, csókolgatta a hideg vasat. S kint pedig hangzott még:

— Halleluja . . . Halleluja . . .

* * *

Fekete husvétja, nagyon fekete husvétja volt akkoron a magyarnak . . .

Hiába zengtek örömteli zsolozsmákat a feltámadásról. A magyar szabadság számára nem egyhamar létszen feltámadás. És a fekete gyászos husvétnek jó majd egy folytatása . . .

Cserey Vilma, özvegy Harány Miklós né hordta pedig egész életén át a gyászruhát. Mert hisz, abban a csodálatos korban nagyon divatos öltözete vala az a magyar asszonynak . . .

Negyedi — Szabó Béla.

A magára maradt fiatal asszony irrogatta az édesbus szerelemmel telt leveleket. — De az írásai nem jutottak el a férjéhez, hisz nem volt szabad a magyar asszonynak szeretnie az urát. — A rabnak pedig dehogy engedték meg, hogy a dohos cellájába egy kis napfény hatoljon . . .

. . . És ma nagy szombat napján, szomorubb volt Vilma, mint éltének bármely napján. — Rossz álma volt az éjjele, azt álmodta, hogy az urát vesszőzte egy porkoláb. — S a nők finom előérzetével megérezte hogy ma valami rendkívüli történik. — Félt, remégett, nem hagyta nyugton az álma. — Rosszat, nagyon rosszat sejtett.

Künn az Isten háza előtt megkezdődött a feltámadás ünnepe. — A processzió megindult, hogy körüljárja a templomot. Elöl a pap haladt, kezében az oltári szentséggel, s utána az ájtatos hívők, templomi zászlókkal: a feltámadásról zengtek zsolozsmákat . . . Hisz ma támadt fel a keresztre feszített Megváltó . . .

A harangok szóltak . . . egyre szóltak Vilma hallgatta az éneket, de nem vegyült a hívők közé. Nagy bánata kiölte szívéből a hitet. Nem tudott bízni a feltámadásban.

Messze, távol a Bezirksvorstand küldötte, az osztrák zászlóár közeledett. Kezében nagy pecsétetes írással. Vilma megremegett, most már tudta, hogy a férjének történt valami baja.

tottak volna a magyar régi s szép költészetbe, bizonyára művészebb módon sikerült volna maga a tulipán-jelvény is, de még bizonyosabban nem született volna meg olyan sületlenség, mint a Papp Zoltán tulipán-nótája, amelynek értelmetlen sorai szinte kompromittálják ha nem is e hazafias mozgalmat, hát akkor hazafias költészetünket.

Nem én vagyok hivatva az elkövetett mulasztást hegyrehozni, ha ugyan lehet, de azt még sem állhatom meg, hogy föl ne elevenítem Csokonainak „Egy tulipánhoz” című szép költeményét.

Egy szerelmi dal ez, mely Csokonai összes munkáiban két helyt és két kidolgozásban is előfordul; az Ódák első könyvében „Egy tulipánhoz” a Lilla első könyvében pedig „Tartózkodó kérelem” címen található. Az egymástól eltérő két kidolgozást egybevetve adott, én a Csokonai válogatott munkáiban, a Csokonai kör jubileárius kötetében a következő szöveggel közltem:

A hatalmas szerelemnek
Megemésztő tüze bánt.
Te lehetsz írja sebemnek,
Gyönyörű kis tulipánt!

Szemeid szép ragyogása
Eleven hajnali tűz;
Ajakid harmatozása
Sok ezer gondot elűz.

Teljesíted angyali szókkal,
Szeretőd amire kért;
Ezer ambrózia csókkal
Fizetek válaszóddért.

A költeménynek könnyed a nyelve, csengő rimeit, főképp anapestus és daktilusz lábakkal művészzel összerakott sorai majdnem követelték, a zenét; meg is zenésítették még a múlt század 20-as vagy 30-as éveiben de a szerzőről, Pfeifer Ferencről nem tudunk egyebet, mint hogy Csokonainak még másik öt költeményére is írt dallamot.

A rendkívül megnyerő dallam fölkelte két debreceni zeneművész figyelmét és belelopta magát a szívökbe. Az egyik más-
csay Sándor, a városi dalegylet nagy tudású karmestere már évekket ezelőtt átírta férfi karra s nagy hatással elő is adta a Csokonai körnek és a dalegyletnek egy közös hangversenyén (1904 április 28.); a másik, P. Nagy Zoltán zongoraművész, zongorára s énekhangra írta át. A kedves, vonzó szerzeményeket szintén a Csokonai-kör adta ki a százados emlékünnepe alkalmából közrebeszétett dalfüzeteiben.

Csokonai, aki annyira rajongott a virágokért, még több költeményében emlegeti a tulipánt és nekünk a mai tulipános világban illik megemlékezni a tulipánnak egyik legregibb dicsőítőjéről, a magyar irodalomnak oly korán elhervadt tulipán virágáról, a mi örökké él Csokonainkról.

Kardos Albert.

Napról-napra.

— április 17.

Föl-föl a háromszínű zászlót! hol van?
Melyet elől vitt a hősvér tüze,
Vérfojtos az, sebé sok lett a harcban,
Összeszaggatá a csaták dühe.
Annál inkább fog minket lelkesíteni,
A fájó emlék edzi az erőt;
Körülte kell majd mindent egyesíteni,
Allítsuk föl hát a rég pihenőt.

Ide most minden fia e hazának,
Védbástya kellend e zászló körül,
Bátorság, erő s a hivek karjának
Védelme nélkül meg' könnyen ledül.

Bástvát tudomány, művészet, iparnak
S minden munkának szorgalmunk emel;
A hány ember van itt, két annyi karnak
Védelme kell — s e zászló nem dül el.

— **Milyen időnk lesz?** Meteor írja: A március 29-iki csomópont hozta hideg, havas idő, miként jellemeztem, az 5-iki csomópont hatáskörében eléggé hirtelen átmenetben meleggé, derülté változott át s az ezt követő csomópont mentes időközben állandónak is maradt s így április hó első harmadában, mint azt megírtam — bekövetkezett a szép kellemes s a mezei munkálatokra is igen alkalmas tavaszi idő. A változásoknak a mai csomópont hatáskörében kell beállania, egyelőre szeles jeleggel, mely 13-ikán vagy e körül csapadékosná válik. A hidegebb jellegű idő a napon történt két kitörés folytán inkább a 19-iki csomópont hatáskörére szorul vissza. Jelenleg négy foltcsoport van a napon. Kettő, mely a legutóbbi napok alatt jött létre szóródott s kettő tömörültebb, de e két utóbbi már mint ilyen fordulat áll hozzánk. E hónap közepe már változatosabbnak ígérkezik, csapadékosabb, hűvösebb jelleggel, amely utóbbi a 19-iki csomópont hatáskörében még erősebben is kifejlődhetik, hozva még egyszer hideg időt, a mire azonban a nap kitörések mérsékeltebben hathatnak igen veszedelmes napeklonok esetére leend. A hónap vége ismét melegebb, derültebb időt ígér. Április hó csomópontjai még 19., 21., 25. és 26-ra esnek, amelyek közül leg-erősebb hatásuk 19. 25-ikiek.

— **A megyei közgyűlés.** Hajdúvármegye állandó választmánya ma délelőtt Wessprémy Zoltán alispánhelyettes főjegyző elnöklése alatt ülést tartott melyen a holnapi rendkívüli közgyűlés tárgyával foglalkoztak. Az országgyűlés egybehívásáról szóló királyi kézirat hódolatteljes tudomásul vételét javasolják. Kovács Gyula és társai indítványt adtak be az iránt, hogy a közgyűlés az új kormányt üdvözölje és működése iránt bizalmát fejezze ki. Az állandó választmány az indítvány elfogadását ajánlja. A utépítési költségre vonatkozólag hoztak még hosszú részletessé javaslatot.

— **Az Ipartestületek Országos Szövetsége,** mely a múlt hó 18-án alakult meg, most küldte szét működési programját és a hazai iparosok figyelmét gyakorlati tere iparkodik terelni. Kiemeli a program, hogy az ipartestületek az iparosok erős váraivá alakíthatók át, ha helyesen szervezkednek. A program kitér az iparosok üzleti dolgaira és hangsúlyozza az iparosok kötelelességeit a hazai ipar támogatása körül. Az iparosok e részben sokat tehetnek, ha műhelyeikből száműzik az idegen anyagokat.

— **A tanács és a villamos telep** Ma délelőtt a közgyűlés előkészítése céljából ülést tartott a városi tanács, amelyen határozati javaslatot szövegeztek meg a Ganz gyár felbebeszéséhez, amelyet ez a cég a villamos telep ügyében hozott tanácsi határozat ellen beadott. A városi tanács azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a Ganz-gyár felbebeszésének elutasításával a villamos telep felszerelését készíttesse el a Siemens és Schuckert céggel. A tanácsülésen ezen kívül a legtöbb közgyűlési tárgyhoz készítették határozati javaslatot.

— **Talált csecsemő.** A civilizáció már rég elfeledte a spártaiak szokását; kik az alkalmatlanoknak vélt újszülötteket kitéték a hegyre a fenevadak prédájául. Az új kor anyái között mégis akadnak még olyanok, kikre alkalmatlanná válik csecsemőjük. Ma hajnalban az Egymalom-utca járdáján egy síró rivó, 3-4 netes babát talált az utca seprő. A csecsemő szép himzett vánkossa volt pólyázva és selyempántlikákkal volt díszítve. A vánkos egyik saráiban W. H. B. betűk láthatók. A regényességhez még egy grófi, vagy hercegi korona hiányozna, ilyet azonban nem

fedezték fel a pólyán. A kis pólyásbaba fiú aki nagy dühhe! sirt akkor, midőn a körötte állók tanácskoztak sorsán. Azon tanakodtak, hogy most már mitevők legyenek a gyermekkel. A jelenházba akarták vinni. Ugyanakkor ért oda egy öregebb asszony, ki a piacra akart menni. Amikor megtudta miről és kiről van szó, rögtön elhatározta, hogy magához veszi a kis árva, férje és ő is már rég óhajtoztak egy trónörökös után. A jó asszony BaboCSI Teréz, hazavitte a csecsemőt. Férje vasuti alkalmazott és elég jó módban élnek. — Nevelődjék fel náluk a kis árva és ha majd egyszer erős és munkás keze lesz, szerezzon örömet szüleinek.

— **A debreceni képviselők.** Thaly Kálmán, akit a tegnapi jelölő gyűlés táviratilag üdvözölt, ma a következő választást küldte a debreceni függetlenségi pártnak.

Márton Imre pártelnök urnak

Debrecen.

A választópolgárság megtisztelő ragaszkodását, szeretetét, bizalmát mélyen meg hatva köszönvén újbóli jelöltségemet hálaival fogadom és szombat esti gyorsvonattal oda érkezendem. Hazafias üdvözléssel öreg hivők és polgártársok

Thaly Kálmán.

Mindhárom képviselőjelölt vasárnap, a hó 22-én mondja el programbeszédét.

— **A tanítók vasuti kedvezménye.** A községi és felokozati tanítók eddig hiába kérvényezték, hogy az állami tanítókhöz hasonlóan vasuti kedvezményben részesüljenek. Most erősen bizakodnak abban, hogy a nemzeti kormány teljesíteni fogja régi óhajukat. A Budapesti (hivatalos) Tanítótestület megtette ez irányban a szükséges lépéseket s van remény arra, hogy a vasuti kedvezményt a főváros tanítószága is meg fogja kapni.

— **Kossuth válasza** Amint annak idején közöltük, az alkotmányos miniszterium kinevezése alkalmával a kereskedő társulat Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert minisztereket táviratilag üdvözölte. Kossuth Ferenc válasza ma érkezett meg, mely így szól: Nagyságos Fenyéri Zádor urnak, mint a kereskedő társulat elnökének Debrecen. Kereskedelmi miniszterré történt kinevezésem alkalmával nyilvánított szíves üdvözléteért fogadja őszinte köszönetem kifejezését. Mondanom sem kell, hogy a vezetésemre bízott ügyeket erős kézzel abba az irányba vezetem, ahol az önálló magyar államiaság magasabb összessége, az önzetlen hazafiság és erájével felépül. Fogadja Elnök Ur igaz tiszteletem nyilvánítását. Kossuth.

— **Képviselőjelölések.** Békási Jenő, a „Debrecen” felelős szerkesztője fölépelt a hosszupályai kerületben, függetlenségi programmal. Ellenjelöltje Marjay Péter ev. ref. lelkész, volt képviselő, szintén függetlenségi. Békási Jenő tegnap tartotta meg programbeszédét a kerület székhelyén nagy számú érdeklődő közönség jelenlétében. A kerületben erős küzdelemre van kilátás. — Roskovitz Artur, a „Debrecen” főmunkatársa, a tápéi kerületben szándékozik fölépni függetlenségi programmal.

— **Az új vasuti menetrend.** Pár nap múlva teszi közzé a magyar államvasutak igazgatósága a májusi új menetrendet. Véglegesen megállapítva a menetrend ezideig még nincs. A Debrecen érintő vonalak menetében — amennyire eddig tudni lehet — nagyobb változások nem igen lesznek, leszámítva a némely irányban beálló pár pernyi menetidő-változást. Nagyobb változások csak a Károlyvárosi közlekedő vonatrányon várhatók.

— **Drákói ítélet.** Az egyetemi ifjúság Kossuth-szövetsége az idén páratlanul impozáns ünnepélyvel áldozott a márciusi hagyományoknak. Az ünnepély alkalmából az

ország minden részéből számos üdvözlét érkezett az ifjakhoz, többek között a soproni honvéd-főreáliskola III. évfolyamának növendékei is megleghangú táviratban üdvözölték a lelkes ifjúságot. Nagyon természetes, hogy az akkori kormány honvédelmi miniszterének sehogyan sem tetszett a magyar királyi honvéd főreáliskola növendékeinek hazafias cselekedete. Vizsgálatot indítottak ellenük s annak az öt növendéknek valóságáról, akiket az intézet vezetősége az üdvözlő távirat kezdeményezésének megjelölt, jegyzőkönyvet vettek fel. A lefolytatott vizsgálat iratait felküldték a honvédelmi miniszteriumba, ahonnan április 5-én Pap akkori honvédelmi miniszter aláírásával rendelet érkezett a honvéd főreáliskola parancsnokságához, amely szerint az intézet III. évfolyamának öt növendékét, név szerint Bertalan Istvánt, Környei Zoltánt, Piros Sándort, Markovits Lajost s Padery Attilát a honvédelmi miniszter az intézet kötelekező elítéléséről elítélte. A drákói ítélet az évvizsgák előtt zárta ki az intézet öt növendékét a főreáliskolából, azért, mert március idusán együtt éreztek azokkal az ifjakkal, akik a március 15-ikét ünnepelték. A megdöbbentő ítélet rövid indoklása a kiadás okát ezzel a kijelentéssel magyarázza: „A katonai nevelésből ki nem elégítő magaviselet miatt elbocsátani rendelte.”

— **Öngyilkossági kísérlet.** Minden olyan szerencsétlen halandónak, aki elkényszeredésében a másvilágnak fordítja a szekere rudját van valami oka rá, hogy miért követi el tettét. Egyiket a szerelem, a másikat adósság, a harmadikat megint más valami készíteti a végzetes lépésre. Hogy Balogh András urasági inas miért akart minden áron meghalni, azt csak a jó Isten tudja, no meg ő maga is, csak hogy nem akarja elárulni. A legény ugyanis, aki Ferenczi Elek nyugalmazott főszolgabíró szolgálatában állott, ma délelőtt zeiros szódával megmérgezte magát. Tettét egy kicsit későn vették észre, amikor is nyomban szállították a kórházba. — Ott hamarosan gyomormosást alkalmaztak, de nem valami nagy eredménnyel. — A szerencsétlennek, amint látszik, erős reménye van az elpatkolásra.

— **Az osztályorszájáték.** A mai húzáson a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

10.000 koronát nyert: 85254

5000 koronát nyertek: 53420 75771
99647 60021 109078 49035.

2000 koronát nyertek: 63514 109544
60645 52246 104628 79292 81466 46758 62638
19464 6388 47597 70612 108444 49680 41882
13396 78471 106015 38654 4187 103711 55232
19737 15895 54759 51640 56207.

1000 koronát nyertek: 46234 74511
23481 96372 23583 33085 27074 98380 35599
40609 37417 72186 35525 44791 10051 72649
52868 58298 71754 16294 96344 69905 29777
16778 61728 50665 14089 3745 33257 88628
6664 71707 22498 36544 7040 6.673 62074
98540 33477 65436 59167.

500 koronát nyertek: 82918 95598
79363 105831 5454 100590 33792 33256 63217
47343 33179 8628 102585 42255 95288 66433
77071 84895 73482 82080 105325 77371 75217
108705 44296 34736 43367 29677 22634 6588
34098 103897 102142 25258 17475 11618 531.6
59642 21330 23669 86411 34234 98326 38387
60334 51847 94491 2995 31831 8195 15803
70207 32938 48213 50333 98059 17609 38147
92255 1508.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Ellopott kerékpár.** Hegedüs Mihály Homokker 151 szám alatti lakos a délelőtti folyamán a városban jártában valami dolgának elintézése végett betért a Tisza palotába. Ott míg az emeletre felment a belső udvarban a falhoz támasztva hagyta 200 korona értékű biciklijét, melyet mire dolgozt elvégezve ismét használatba akart venni valami ügyes tolvaj eltüntette. A rendőrség keresi a tettest.

— **A zenedei vegyes énekkar tagjait** tisztelettel értesitem, hogy a husvét szünet letelvé, a szokott gyakorló órákat szerdán, ismét megkezdjük. Már ez első alkalomra is pontos és teljes számu megjelenést kérek. Husz Lajos.

— **Fogadj Isten!** Papp József suszter legény tegnap délután a Piac utcán korzózott miközben egyszerre kegyetlen oldalba lökést érzett. Körültekintett és Egri Sándor eszmadia legényt pillantotta meg maga mellett boxolásra irányozott ökövel. Rámosolygott a rokon szaktársra és illedelmesen „jóestét” kívánt neki. Mire az se szó se beszéd nekiugrott és jobbóli-bairól hatalmasan képen nyomta. — Aztán nagy sebtiben elvonult. A bántalmazott suszter legény szájtátva bámult utána. Ugy meglepte a furcsa fogadj Isten, hogy csak ma jutott eszébe panaszt emelni a rendőrségen.

— **Elveszett az Erzsébet ut Sáv utca,** Ispótyály lapos, Vasuti raktár és Vasuti álmolás utvonalanán egy keűs fedelű, oxydált emüst női zsebóra, mindkét fedelén virágvesetek, az egyik fedelen egy légy is ül a virágon. Száma az órának a fedél felnyitásával látható: 652 232. A becsületos megtaláló illő jutalomban részesül, ha a Teleky u. 75. számú házban lakó tulajdonosnak kézbeadja.

— **Gyászjelentés.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, drága jó testvérnek, illetve legjobb nagynénénknek, rokonunknak özv. dr. Csorba Lajosné szül. Sárváry Paulinának, életének 74 ik, özvegy-ségének 27-ik évében, f. hó 17 én reggel fél 8 órakor, hosszas szenvedés után történt csendes elhalálzását. Szeretett drága halottunk hamvai f. hó 19-én, d. u 4 órakor, a Kossuth-utca 35. számú gyászházott fognak az ev. ref. egyház szertartásai szerint a Kossuth-utcai ev. ref. temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra tételni. Debrecen, 1906. április hó 17-én. Tessvére: Özv. Tóth Ferenéné, Sárváry Vilma gyermekeivel: Tóth Aurél nejével Kaszanyitzky Irmával és gyermekeivel. Dr. Tóth Emil. Testvérének néhai dr. Sárváry Gyulának gyermekei: Dr. Sárváry Béla, Sárváry Adél férjével Dr. Udvarhelyi Dezsővel és gyermekeivel. Dr. Sárváry Zoltán, Sárváry Jenő. A temetést Kernáts „Kegyelet” tem. intézet rendezi.

— **Kidobták a robogó vonatról.** A Nagyváradról Arad felé robogó személyvonaton Sütő Sándor nagyszalontai durgazdag vállalkozó egy másodosztályu kocsiában három hamiskártyás közé került, a kik ferbliban kifosztották, mikor Sütő bizonyos jelekből észrevette, hogy hamiskártyások hálsójába került, lecsapta a kártyát s vad haraggal ugrott fel a helyéről:

— **Hitvány gazemberek vagytok!** Kifosztottátok!

A vállalkozó beszéltette a kalauzt, s közölte vele a történeteket, aztán kérte, hogy a legközelebbi állomásig keressen a számára más szakaszban helyet. Majd ott jelentést tesz a csendőrségnek. A kalauz eltávozott s alig hagyta el a kocsit, a három partner a különben hatalmas erejű Sütő Sándorra vetette magát. Bottal, ököllel ütötték, aztán ledobták a robogó vonatról. — Egy utas a töltésről alá zuhanó emberi testet látva, megrántotta a vészféket. A vonat megállt, majd visszatolták arra a helyre, ahol Sütő eszméletlenül, összetört tagokkal hevert. Míg az áldozatot a vonat személyzet fölszedte, a kártyások futóra vették a dolgot. — Neki a szántóföldnek, az utasok, a vasutasok utánuk. Egy dűlő után a két csendőr jött szembe s a menekülők egyikét letartóztatta. — A másik kettőt a nagyvárad rendőrök fogták el. Mind a három notórius hamiskártyás. — Utazás közben szokták kifosztani az áldozatukat Sütő Sándort hazaszállították Nagyszalontára. A szerencsétlen embernek a jobb karja és a jobb lába tört el. A hamiskártyásokat a nagyvárad királyi ügyészség fogházába kísérték.

— **Az angol királyi pár kalandja.** Londonból táviratozzák: Emmitésreméltó és majdnem súlyos következményekkel járó

kalandja volt a napokban a Korfuben tartózkodó angol királyi párnak. A királyi pár ugyanis sétakocsizásra ment. A város közepében a királyi fogat egy részeg paraszttal megrakott szekérral ütközött össze. A szekér felfordult s az emberek kiestek belőle. Egy közülük oly szerencsétlenül esett, hogy a királyi fogat alá került és súlyos sérüléseket szenvedett; egy másiknak pedig a lába törött el. A király és királyné azonban kiszállt kocsijából s a szerencsétlent jártak segítségére sietett. A királyi fogatot felajánlották a sebesültek továbbállítására, maguk pedig gyalog tértek vissza a városba.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképkészítés a műterem kapubejáratánál levő kiskamrában.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csak és kőszvényes betegek részére a híres királyi balzsamot, mert ez érdekében páratlan, már neánuyszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ár 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu” gyógyszerár. 107—x 36.

x **Egy óriási bálna** hal minden esztétikus részét sikerült megszerezniem, úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legkiválóbb halcsont anyaggal rendelkezem. Tarkintattal a nagy mennyiségre, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható árban és vezetésem alatt készíthetek eredeti párisi és angol model után bármilyen érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tisztelt hölgyközönség ezzel abban az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szakértelen nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatása lehet. Nagy raktárt tartok kész mellfűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a legolcsóbban eszközölk. Szives bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Goldstein Karolinnal, Debrecen, Fő piac, Lamprecht palota.

x **Kitünő szabásu színes és fehér férfi-ingek 1 frt 75-től feljebb Feketénél.**

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbáld, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olesósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

x **Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

Vizbefult gyermek.

A fürdés áldozata.

(Saját tudósítónktól.)

— április 17.

Alig tavaszodott ki az idő és köszöntöttek be a melegebb napok, máris áldozata van a fürdőzésnek.

A közeli Vámospércséről jelenti tudósítónk, hogy ott a napokban a község határát ákeresztül szelő patakba fürdés közben belefullt egy kis paraszt gyerek, Halmos Gábor jómódu gazdaember 11 esztendő Mihály nevű fia, akinek tragikus sorsa intő például szolgálhat a hozzá hasonló, rakoncátlan gyerkőcöknek.

Az eset szombaton, s hó 14-én történt. A gyerek egyedül volt otthon anyjával, — ki a ház körül el volt foglalva — mikor felkeresték Deák Lajos és Kozma Lajos nevű pajtásai, akikkel játszadozni kezdett.

Játszás közben kimelegedve, eszébe jutott, hogy jó lenne megfürödni és biztatni kezdte pajtásait, hogy menjenek ki vele a patakhoz.

A két játszótárs készséggel rá állott a tervre és csakhamar felkészülődtek, hogy kivonuljanak a községhez mintegy másfél órányira levő folyócskához. Közben azonban az anyja megneszelte a dolgot és leintette a fiút, megtiltotta, hogy eltávozzék hazulról. Hanem a rakoncátlan gyermek egy alkalmas pillanatban mégis kerekelt oldott és az elhárítást tett követte.

Pajtásaival együtt kiment a patakhoz megfürdeni. A vízhez érve a két pajtás meg gondolta a dolgot, huzódzott a fürdéstől. Ő azonban csakhamar ledobta magáról ruháját és nagy dicsekedéssel egyre gúnyolva társait bátran bement a vízbe, erősen fogadkozva, hogy keresztül lábol a patakon.

A víz a szélen csekély, de beljebb már mélyebb a kis patak medre, mely helyenkint gödrös is lehet. Így történt aztán, hogy az egyre beljebb mészékedő fiu egyszerre csak elmerült.

Társai ijedten látták, hogy tűnik el pillanat alatt a szemük elől, mint csap össze feje felett a víz. Segítségére azonban egyikük sem mert menni. Pár percig szorongva nézték, amint a szerencsétlen levegőért kapkodva, küzködve, viaskodva néhányszor felvetődött. Majd hazarohantak és fellármázták a köz-éget.

A fiu apja Halmos Gábor Fagyal János szomszédjával nyomban kisetett a patakhoz. Azonban akkor már csak holtan tudták kihalászni a vízből a tragikus véget ért gyereket.

Az esetről a községi előjáróság még aznap értesítette a kir. ügyészséget, mely a temetésre megadta a szükséges engedélyt.

A mélyen sujtott szülők iránt az egész községben nagy a részvét.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Péntek, április 20 án „Józi“ bohózat. (A) Szombat, április 21-én „Troubadour“ opera (B)

Vasárnap, április 22-én d. u. „Gyurkovics leányok“ vigjáték. (Bérlet-szünet.)
Este: „Szép Heléna“ operette. (Bérlet-szünet.)

* **János vitéz.** Az elpusztíthatatlan „János vitéz“ került ma színpadra. Zilahiné a címszerepben, Fóti Frida, mint Iluska, Sz. Gárdonyi Teréz mint boszorkány, Polgár, mint francia király, Sarkadi Vilmos, mint császár a régi kitűnők voltak. Ma lépett fel Bagó szerepében Bai Lajos, az új baritonista, kit közönségünk régebbi debreceni szerepléséből ismer. Hatalmas organuma teljesen érvényesült s a játékában is van magyaros zamat, jóízűség és érzése is van. A közönség rokonszenvesen fogadta. A zenei részek már is jobban tetszettek, mint mikor azokat a katonai zenekar harsogtatta, ellenben az énekar tele volt nem éppen amabilis konfuzióval. Az őrmestert Dési Alfréd adte, kegyetlen rosszul. A szerepet valamelyik jó hangú kóristára kellett volna bízni.

* **A falu rossza.** Városszerte nagy érdeklődéssel néznek a csütörtök esti előadás elé. Ekkor kerül ugyanis színpadra a magyar népszínmű irodalom gyöngye a Falu rossza, a melynek egyik főszerepében lép fel először Bai László az új baritonista és népszínmű énekes. Nagyszó szerepe van Fóti Fridának is. A másik különös érdekessége az lesz az előadásnak, hogy Körösmezey Margit a ki hosszab botegaége után visszatért a színházhoz színtelen első nagyobb szerepben lép fel az estén.

TAVIRATOK.

Az angol királyi pár utazása.

Athén, április 17. Edvárd király, Alexandra királyné és a walesi herceg Korfuból elutaztak és délután ideérkeznek. A lakosság a királyi pár fényes fogadására készül.

A földrengés Formosa szigetén.

Tokió, április 17. Az eddigi jelentések szerint Formosa szigetén az utolsó földrengések alkalmával Kagiban és más helységekben kilenc személy meghalt és 43 megsebesült. Azonkívül 1697 épület sérült meg, köztük 1044 teljesen beomlott.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 17.

Buzakinálat mérsékelt, vételkudv csekély. Nyugodt irányzat mellett 14,000 méterközsza került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. — Idő: szép.

Buza áprilisra	16.56—58.
Buza májusra	16.52—54.
„ októberre	16.62—64.
Rozs áprilisra	13.48—50.
„ májusra	13.52—54.
Zab áprilisra	15.86—88.
„ októberre	12.70—72.
Tengeri májusra	13.38—40.
„ júliusra	13.62—64.
Repce augusztusra	—

Törvénykezés.

§ Jövőheti bűnügyi főtárgyalások.

I. 1906 ik év április hó 17 én kedden főtárgyalások. Bleier Sándor s 2 társa ellen, — testisértésért, Fodor János s társai ellen, — lopás büntetteért, Molnár Imre s társai ellen, — lopás büntetteért. II. Ugyanaznap a II-ik tanács előtt főtárgyalás. Kerekes Albert ellen, — sikkasztás büntetteért, Daróczy Erzsébet ellen, — lopás büntetteért, Kovács József s társa ellen, — okirathamisításért, Szirák Makai Zsófia ellen, — lopás büntetteért. II. Április hó 18 án szerdán főtárgyalások. Glüchlich József ellen, — okirathamisításért, Fischer József s társa ellen, — lopás büntetteért, Béres László ellen, — testisértésért, Rosenfeld Ignác ellen, — sikkasztásért, Tóth Zsuzsanna ellen, — lopás büntetteért. II. Április hó 20 án pénteken Vásári Agnes s 4 társa ellen, — lopás büntetteért, Veres Juliánna ellen, — lopás büntetteért, Szalkai Gyula s társa ellen, — lopás büntetteért, Zs. Juhász István s társa ellen, — lopás büntetteért, Szabó Lajos s társa ellen, — erőszak büntetteért.

Városi Színház.

Bérlet 161. szám. (B.)

Debrecen, szerda, 1906. április 18-án:

Csöppség.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Fényes Samu.
Rendező: Zilahy Gyula.

S Z E M É L Y E K:

Dengelegi — — — Szakács Andor.
A Csöppség, leánya — — Szabó Irma.
Gajdosné, alkalmazottja — Arday Ida.
Ambro — — — Zilahy Gyula.
Lenci — — — Deéssy Alfréd.
Mártha, a huga — — — Körösmezey M.
Tanító — — — Szabó Gyula.
Pap — — — Vadász Lajos.
Jancsi, Ambró kocsisa — Sarkadi Vilmos.
Sára, Ambró gazdasszonya Szakácsné.

Holnap, csütörtökön, április hó 19-én:

A falu rossza.

Népszínmű.

Szerkesztői-posta.

„A mélységben.“ Szép érzések, csakhogy költsézet nélkül való a kifejezésük.

T. B. A. Hát bizony messze vitték el innen a mi fiainkat. Bród (Boszna-Bród) különben bosnyák helység, a tartomány határán s a Száva folyó partján van. Lakosainak száma 1400, csak kis része mohamedán. Itt végződik a M. Á. V. rendes vágányu vonala és kezdődik a boszniai vicinális. A M. Á. V. tehát odáig viszi Önt; kirándulhat a tartományba is.

Erna. 24-ig folyton játszik.

MAGYAR ÁLLAM VASUTAK MONOTRENDJE

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmár (teher v. sz. sz.) —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérrel —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
vásártérrel —	d. e.	8	16
H.-Böszörmény m. á. vasúttól	d. u.	11	11
B.-Sz. Mihály vasúttól	d. u.	11	20
felé m. á. vasúttól	d. u.	4	41
vásártérrel —	d. u.	4	54
m. á. vasúttól	este	7	—
vásártérrel —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	3	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Épestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	6	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érke. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érke. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érke. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érke. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szegedről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31
B.-Sz.-Mihály vasúttérre —	reggel	7	33
H.-Böszörmény vásárhoz —	d. e.	7	40
felől vásárhoz —	este	6	22
vásárhoz —	este	6	28
vásártérre —	d. u.	3	29
mávasúthoz —	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Itt a tavasz!

● Megérkeztek a legdivatosabb bel- és külföldi szövetek. A kiolcsósa akar ruházkodni és pénzt akar megtakarítani, az menjen **Ranunkel H. és Fia**

posztó nagykereskedőhöz.

Tavalyról kimaradt téli és tavaszi divat szövet partiban,

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.

A szőlészet kincse.

A phyloxeraának ellent áll!!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymenyiségű sima és gyökerez **DELAWARE** vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Jakáts.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m

Tavaszi és nyári idény 1906. évre.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK.

Egy szelvény ára 3'10 mtr. (K 7.—, 8.—, 10.— jó(hosszú, teljes férfiil- (K 12.—, 14.— jobb (tönnyre elegendő (kabát, (K 16.—, 18.— finom (nadrág és mellény) csak (K 21.— legfinomabb (

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K. 20.—, valamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-ka-garn stb., gyári árban az elismert szolid posztó-gyári raktár által

Siegel-Imhof, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállításért felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök bárulnak, hogy szöveteit fenti cégnél közvetlen gyári piacon rendelheti.

Eladó ingatlanok.

1. Domb-utca 3. sz. ház;
2. Hunyadi-utca 5. számú emeletes ház;
3. 10 és fél kat. hold onodói szántó föld.
4. 12 kat. hold kaszáló a Bándokon eladók.

Értekezhetni dr. **Megyery Pál** ügyvéd **Széchenyi-utca 35. sz. irodában.**

Gőzművelés

Nagyobb területek szántását gőzekével hajlandók vagyunk elvállalni.

Érdeklődők szíveskedjenek alanti címünkhöz fordulni.

Tiszavideki Mezőgazdák Szövetkezete,

Debrecen, Széchenyi-utca 1 sz.

Saját készítményű **sérvkötők, haskötők, hátegyenesítők.**

Orthopédiai cikkek,

mértékszerinti készítése, valamint szakszerű javítása elvállaltatik.

Nagyválaszték valódi francia és amerikai

gumi különlegességek férfi- és női óvszerekből.

SCHÖNSAMU
Keztyű, kötőszalag és orvosi műszertára.
Debrecen, Piac-u. 12. Stencinger-ház.

Legdivatosabb női, uri és gyermek

keztyűk,

Glacé és mosható szarvasbőrből,

valamint selyem és csipke szövetekből

Harisnya kötőv

nadrág tartók nagy választékban.

1 pár keztyű

tisztítás vagy mosás

20 fillér.

Ne vásároljon addig senki sem!

kinek elegáns **mell és derékfűzőre**

van szüksége, míg az

Erdős Kálmánné

által készített modern

mell és derékfűző

mintákat meg nem tekintik, melyeket legnagyobb szakértelemmel és legújabb fa-

zonra készít már évek óta bárkinek.

Kívánatra mérték felvett lakáson is

eszközöl.

Tisztelettel

Erdős Kálmánné

Debrecen, Lorántffy-utca 12.

Javitást és tisztítást olcsó áron elfogad.

Zacherlin

Nagyon segít és utólérhetlen féregpusztító Üvegekben vásároljuk.

Kapható:

- Debrecen**
- Csanak József
 - Csicsó Lajos
 - Csillag József
 - Deutsch Lajos
 - Félegyházy János
 - Friseth Károly
 - Ganovszky Lajos
 - Gőczey István
 - Havas József
 - Jósa és Jóna
 - Kertész Nándor

- Klein Ignác
- Kóhn Henrik
- Komlóssy Lajos
- Kontsek Géza
- Kernhoffer József
- Kovács Mihály
- Krausz J. Bernát
- Lindenfeld J. Jenő
- Lusztig és Bán
- Mayer Jenő
- Neumann Nándor
- Parti Ferenc
- Rickl Antal József

- Róth Antal
- Tóth Kálmán
- Várray József
- Gőczey István
- Böszörményi István
- Molnár Jenő.
- Kornhoffer József
- Kertész Miklós
- Berettyóújfalú:**
- ifj. Weiszberger Ignác
- Érmihályfalva:**
- Grósz Heemann

- Lévay Vince
- Pollák Móric
- Hajduböszörmény:**
- Gemeinbeck József
- Tulogdy Ferenc
- Hajdunánás:**
- Körner Lola
- Tiszafüred:**
- Kiss Géza Ernő
- Schön Jakab
- Weiszmann József

kereskedőknél.

László Zsigmond

Állatorvosi
rendelő irodája

Deák Ferenc-u. 14 sz. I. em.

Elfogad: lépfene, sercegő tüszők,
sertés orbánc elleni oltásokat.

Nyári színtartó női ruha, bluz és
férfi ing kelmék, nagy részben

Magyar származásuak

nagy választékon vannak rak-
táron. A legjobb minőség és szo-
lid ár szolgáljon alapul ahhoz, hogy
a t. közönség bizalommal forduljon
a céghez.

Teljes mintagyűjteményt
készséggel bocsájt rendelkezésre

Kardos László

Debrecenben.

Kossuth-u., 9.

Tavaszi idényre.

- Sima és mintás szövetek,
- Francia delin 60 krajccár,
- 1/2 gyapju 28 kr. **Selyem**
- **batisztok 35, 40, 50 kr.**
- Cosmanosi kartonok és
- zepfirek, férfi, női és gyer-
- mek hari nyák, keztyűk,
- csipke és csipke gallér fű-
- zők. **Férfi ing, sima, haj-**
- **tásos és színes elővel**
- **1-20 kr.** Öt réttű színes ké-
- zellő 32 kr. gallér 12-20
- kr. **Csipke függönybe**
- rolett függöny és vász-
- nakban gyári raktár.

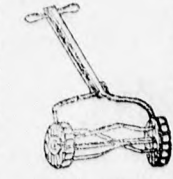
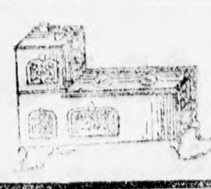
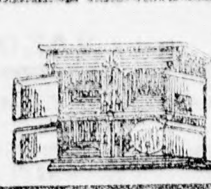
Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és elege-
ges költségvetések
teljesen díjtalanul.

GOLDBERGER ÁV.
BUDAPEST, V. VÁZSÓUTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA —

Tavaszi idény.

Építkezéshez: **vasgerendák, porcellan**
és vasklyhák, konyhák. Építkezési vasalások.
Méhészeti cikkek és szerszámok, minden
iparághoz, fürdő-kádak, jég szekrények, vas-
butorok, gyermek-kocsik, kertészeti felszere-
lések, kerti padok és butorok, Minimax tüztöltő
készülék, Önműködő ajtózárok, kerítésnek
való tüskés sodrony és sodrony fonat.

Tóth Gyula

vasnagykereskedő, Debrecen, 20 és 27.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség
szíves figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű
konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elő-
virágból, melyek egyes szájakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyasszonyi
mell és minden alkalmi csokrokat, valamint sarkoszuromkat.

Saját termésű nyíló virágok és dísznövényeimet a legszebb kivitelben
ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek úgy a Kossuth-utcai üzletemben
mint a Ferenc József uti kertészeti telepemen, óriási választékban állanak ren-
delkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnyugodtabb pontossággal, legszebb kivitelben
a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JÁNOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél DEBRECZEN.

HIRDETÉSEK

felvételnek e lap kiadóhivatalában.